

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

«Monte Brújula» En els seus costats, en les seves immediacions—poblades de visions sagnants, ressentides de dolor d'humanitat—va estavellar-s'hi, un matí de maig, un avió «alemany», semblant a tants d'altres que omplen de dol els pobles hispànics, i en l'accident hi va trobar la mort el general en cap dels exèrcits rebels del Nord, el cabdill primer de la rebel·lió, Mola. Es una interessant revelació que fa Ruiz Vilaplana en el seu llibre «Doy fe...», i afegeix: «Quan la repressió alcançava el seu període més àlgid, algú, «des de l'altura del seu comandament», dictà aquesta ordre: Prou espectacles macàbrics! Faci's justícia, però amb habilitat i sense danyar, amb aquestes exhibicions odioses, el «gloriós moviment nacional». Cessaren llavors les albaides lívides i les descobertes tràgiques. Els camps i camins, les carreteres i els rius, no es tacaren ja de cadàvers, però en cada ciutat, en cada poble i en cada poblet, un lloc reservat, va rebre la macabra herència. I així—continua la descripció—sorgiren en les ruralies, munts de casotes miserables, uns forats profunds com el de Hondón, en Rodillo, i en cada poble un terreny o camp, com el del pla d'Estèpar, i en cada ciutat, un lloc vast i llunyà, com el Monte de la Brújula, en Burgos.... La Brújula, el lloc més alt de la carretera de Vitòria, va rebre en el seu si la càrrega tràgica que, de nit en nit, la passió i l'odi dipositaven.» Ja n'hi ha ben prou amb aquesta descripció d'un testimoni presencial perquè hi càpiguen tota mena de reflexions i consideracions. L'arma es torna contra el qui per evitar exhibicions odioses que danyaven al «glorioso movimiento nacional», va manar crear o deixà crear, «sitios acotados» on fossin sepultats ocultament els cadàvers de milers d'assassinats, i finalment troba el seu final tràgic, conduït per un avió alemany, el qui ordenava l'extermini de pobles innocents als aviadors alemanys. Mola va perdre la seva vida per l'actuació d'un estranger.

ALFIL

CLAUDICACIONS DE LA DIPLOMACIA

Tot fa creure que la Conferència del Pacífic porta el camí de convertir-se en un altre Comitè de no intervenció. La signatura de la Santa Aliança anticomunista demostrà que Itàlia i Alemanya es fan solidàries de la conducta del Japó a Xina.

No podem oblidar que els japonesos per a justificar la seva acció armada varen valdre's del pretext de què el poble xinès havia caigut sota la influència de Moscú.

Si el Japó persegueix a mort la tercera internacional, segons es desprèn de la declaració feta per a justificar la seva agressió a Xina, no es concebeix que els seus aliats anticomunistes puguin fer altra cosa que defensar el dret capciós del govern de Toquio de ficar-se dins els territoris contaminats de bolxeviquisme.

El Japó no assisteix a dita conferència perquè no té res a fer a Brussel·les i perquè la mateixa fou convocada per potències que no estan compreses en el bloc anticomunista. Ja en tenen prou amb què representants de les potències militaristes estiguin presents a fi de procurar que les deliberacions segueixin el camí que més convingui al Japó, que no és altre que l'aplastament xinès. Ni més ni menys del que succeeix a Londres amb els assumptes d'Espanya, baix el signe de la no intervenció.

Voler desarmar els Estats agressors, mitjançant la persuasió, és una utopia, ja que cada nou triomf en llurs empreses militars els dona agalles per atrevir-se a tot.

Envaït Xang-Hai i tota la Xina del Nord és ridícul que es vulgui arribar per via diplomàtica a una solució de dret equitatiu en el conflicte.

Enfront del militarisme desenfrenat i victoriós no hi valen raons ni discursos. Els compromisos internacionals es fonen com un terròs de sucre dins l'aigua, quan es tracta de complir-los les potències que tot ho fien a les armes. No es deturàrà la marxa dels imperialismes si enfront la seva força no se n'hi oposa una altra de més forta, ja que les conferències internacionals han esdevingut una espècie de pregàries i processons sens cap eficàcia. Sembla que la diplomàcia està d'acord en cedir al Japó un tros de Xina, fet que posa de relleu el baix concepte que del dret en tenen els diplomàtics. I obrant d'aquesta manera, cedint sempre, és com les potències democràtiques ens diuen que defensen la pau.

FLORENTI